

LIETUVOS RESPUBLIKOS VYRIAUSYBĖ

NUTARIMAS

DĖL LIETUVOS RESPUBLIKOS

**ALKOHOLIO KONTROLĖS ĮSTATYMO NR. I-857 10, 12, 17, 18 IR
34 STRAIPSNIŲ PAKEITIMO ĮSTATYMO PROJEKTO NR. XIVP-1086**

2022 m.

d. Nr.

Vilnius

Vadovaudamasi Lietuvos Respublikos Seimo statuto 138 straipsnio 3 dalimi ir atsižvelgdama į Lietuvos Respublikos Seimo valdybos 2021 m. gruodžio 15 d. sprendimo Nr. SV- S-333 „Dėl įstatymų projektų išvadų“ 4 punktą, Lietuvos Respublikos Vyriausybė n u t a r i a:

Iš esmės pritarti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo Nr. I-857 10, 12, 17, 18 ir 34 straipsnių pakeitimo įstatymo projektui Nr. XIVP-1086 (toliau – Įstatymo projektas Nr. XIVP-1086), tačiau pasiūlyti Lietuvos Respublikos Seimui jį tobulinti pagal šias pastabas ir pasiūlymus:

1. Siūlyti leisti gaminti ir parduoti alkoholinius gėrimus, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 65 procentų, tik tiems ūkininkams, kurių ūkis yra įregistruotas Ūkininkų ūkių registre ir kurie Žemės ūkio ministerijos nustatyta tvarka yra sertifikuoti kaip tradiciniai amatininkai. Tokius gėrimus gaminančiam ūkininkui juos būtų leidžiama gaminti ir parduoti tik savo ūkyje ir tik tame ūkyje esančiose ir ūkininkui priklausančiose patalpose.

Lietuvos Respublikos turizmo įstatyme nustatyta, kad kaimo turizmo paslauga – savarankiška, už užmokestį turistams kaimo gyvenamoje vietovėje ar mieste, kuriame gyvena ne daugiau kaip 3 000 gyventojų, teikiama apgyvendinimo paslauga, kai kartu sudaromos sąlygos tenkinti maitinimo, poilsio, pramogų ar renginių organizavimo poreikius. Remiantis pateikta sąvoka, reikalavimo teikti kaimo turizmo paslaugas siūloma atsisakyti kaip perteklinio, nes norint sudaryti galimybę besidomintiems tautinio paveldo gėrimais stebėti šių gėrimų gamybos procesą, juos ragauti ar pirkti, nėra būtinybės juos ir apgyvendinti, t. y. teikti apgyvendinimo paslaugas.

Atsižvelgiant į šiuos argumentus, siūlyti papildyti Įstatymo projektą Nr. XIVP-1086 nauja sąvoka „Ūkininkas“.

2. Siūlyti Įstatymo projektą Nr. XIVP-1086 papildyti nuostatomis dėl naminių alkoholinių gėrimų gamybos valstybinio reglamentavimo, leidžiant ūkininkams per

kalendorinius metus gaminti ne daugiau kaip 1 000 litrų alkoholinių gėrimų, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 65 procentų, ir juos parduoti.

3. Papildyti Įstatymo projektą Nr. XIVP-1086 nuostatomis, įpareigojančiomis ūkininkus tikrinti savo gaminamų gėrimų saugą ir kokybę, sudarant sutartis su laboratorijomis bei išduodant atitinkamus dokumentus. Atkreipiamas dėmesys, kad atitinkamai pildant Įstatymo projektą Nr. XIVP-1086, turi būti įvertinta tai, kad tam tikros Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo nuostatos keisis nuo 2022 m. gegužės 1 d.

4. Siūlyti Įstatymo projektą Nr. XIVP-1086 papildyti nuostatomis dėl ūkininkų, kuriems leidžiama gaminti alkoholinius gėrimus, gamybos licencijavimo tvarkos. Siekiant išvengti nepagrįsto administracinės naštos didinimo, siūlyti nustatyti, kad ūkininkams išduota alkoholinių gėrimų gamybos licencija taip pat suteiktų teisę ir mažmeninei prekybai šiais gėrimais. Siūlyti patikslinti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatyme nustatytą mažmeninės prekybos alkoholiniais gėrimais tvarką, įtraukiant nuostatas ūkininkų pagamintų produktų atžvilgiu.

5. Siūlyti atsisakyti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1086 5 straipsnio nuostatų, kuriomis keičiamas 34 straipsnis, pakeitimo, kadangi ūkininkų, kaip fizinių asmenų, atsakomybė už keičiamo įstatymo pažeidimus kyla pagal Alkoholio kontrolės įstatymo 33 straipsnio 1 dalį.

6. Pažymėtina, kad Įstatymo projektu Nr. XIVP-1086 siūlomi pakeitimai turėtų būti suderinti su Lietuvos Respublikos administracinių nusižengimų kodekso 137 straipsniu, kuriame nustatyta administracinė atsakomybė už gyvenamųjų ar kitų patalpų suteikimą naminiams stipriems alkoholiniams gėrimams gaminti, laikyti ir už naminių stiprių alkoholinių gėrimų gaminimą, įgijimą, laikymą, gabenimą. Kadangi siūloma nustatyti naminių alkoholinių gėrimų pardavimo draudimo išimtį, ši išimtis turi atsispindėti ir Administracinių nusižengimų kodekso 169 straipsnio 1 dalies dispozicijoje, t. y. šioje administracinio nusižengimo sudėtyje numatyta atsakomybės išimtis turėtų būti pildoma ir ūkininkų gaminamais alkoholiniais gėrimais, kurių turinė etilo alkoholio koncentracija neviršija 65 procentų, arba šio straipsnio 1 dalies dispozicija turėtų būti performuluota taip: „Neteisėtas naminių alkoholinių gėrimų pardavimas ar kitoks realizavimas“.

7. Įstatymo projekto Nr. XIVP-1086 kontekste taip pat turėtų būti keičiamas ir Lietuvos Respublikos baudžiamojo kodekso 201 straipsnis, kuriame nustatyta baudžiamoji atsakomybė už aparatų, skirtų naminiams stipriems alkoholiniams gėrimams gaminti, gaminimą, laikymą, gabenimą ar realizavimą.

8. Siūlyti Įstatymo projekte Nr. XIVP-1086 numatyti ūkininkų gaminamų alkoholinių gėrimų gamybos ir prekybos kontrolės mechanizmą ir įvardinti už gamybos ir prekybos priežiūrą ir kontrolę atsakingas institucijas.

9. Siūlyti tikslinti Alkoholio kontrolės įstatymo nuostatas dėl alkoholio produktų pardavimo, įsigijimo, laikymo ir gabenimo reikalavimų, taikomų naminiams gėrimams, ūkininkų pagamintų produktų atžvilgiu.

10. Alkoholio kontrolės įstatymo 28 straipsnio 1 dalies 3 punkte įtvirtintas draudimas organizuoti alkoholinių gėrimų pavyzdžių platinimą nemokamai, numatant išimtis degustacijoms parodose ir mugėse. Siekiant supažindinti turistus su tradiciniais amatais, siūlyti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1086 įtvirtinti išimtį dėl naminių alkoholinių gėrimų degustacijos ūkininkui priklausančiose patalpose.

11. Pažymėtina, kad remiantis esamu teisiniu reglamentavimu ūkininkams, gaminantiems alkoholinius gėrimus, kaip ir kitiems alkoholinių gėrimų gamintojams, būtų taikomos atitinkamos Alkoholio kontrolės įstatymo nuostatos dėl su alkoholiniais gėrimais susijusių draudimų. Siekiant teisinio reglamentavimo nuoseklumo, siūlyti keisti Alkoholio kontrolės įstatymo 28 straipsnio 1 ir 2 dalis, įtraukiant nuostatas ir dėl ūkininkų.

12. Siekiant ūkinės veiklos subjektų lygiateisiškumo ir vienodų konkurencinių sąlygų rinkoje, siūlytina patikslinti Alkoholio kontrolės įstatyme pateikiamą alkoholio reklamos sąvoką į ją įtraukiant ir ūkininkų veiklą, taip pat numatyti išimtis ir ūkininkų informacijai, kuri, vadovaujantis minėto įstatymo 29 straipsnio 2 dalimi, nebūtų laikoma reklama.

13. Pažymėtina, kad Lietuvos Respublikos teisėkūros pagrindų įstatymo 15 straipsnio 1 dalis numato, kad rengiant teisės akto, kuriuo numatoma reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, taip pat kuriuo iš esmės keičiamas teisinis reguliavimas, projektą, privalo būti atliekamas numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimas. Atsižvelgiant į tai, kad siekiama reglamentuoti iki tol nereglementuotus santykius, susijusius su naminių alkoholinių gėrimų gamyba ir prekyba ūkininkų ūkiuose ir šiuose ūkiuose esančiose ir ūkininkui priklausančiose patalpose, siūlyti atlikti Lietuvos Respublikos alkoholio kontrolės įstatymo 10, 12, 17, 18 ir 34 straipsnių pakeitimo ir papildymo įstatymo projekto numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimą. Papildomai pažymėtina, kad siūlymas leisti ūkininkams gaminti ir parduoti alkoholinius gėrimus savo ūkyje ir tame ūkyje esančiose ir ūkininkui priklausančiose patalpose, padidintų alkoholinių gėrimų prieinamumą ir vartojimą bei turėtų neigiamos įtakos visuomenės sveikatai, todėl siūloma atlikti planuojamos vykdyti naminių alkoholinių gėrimų gamybos ir prekybos veiklos poveikio visuomenės sveikatai vertinimą, kuris numatytas Lietuvos Respublikos visuomenės sveikatos priežiūros įstatymo 38 straipsnio 1 dalyje.

14. Atsižvelgiant į pateiktų pasiūlymų tobulinti teisinį reguliavimą apimtį, pakeisti Įstatymo projekto Nr. XIVP-1086 įsigaliojimo datą į 2022 m. lapkričio 1 d., o įstatymo įgyvendinamųjų aktų priėmimo datą į 2022 m. spalio 31 d.

Ministras Pirmininkas

Žemės ūkio ministras